

Ενιαία Μορφή Δομής Μεταδεδομένων (SIMS)

Χώρα: Ελλάδα

Όνομασία: Δείκτες Κόστους Εργασίας

ΕΛΣΤΑΤ μεταδεδομένα
<u>Περιεχόμενα</u>
<u>1. Επικοινωνία</u>
<u>2. Εισαγωγή</u>
<u>3. Ενημέρωση μεταδεδομένων</u>
<u>4. Στατιστική παρουσίαση</u>
<u>5. Μονάδα μέτρησης</u>
<u>6. Περίοδος αναφοράς</u>
<u>7. Θεσμική εντολή</u>
<u>8. Εμπιστευτικότητα</u>
<u>9. Πολιτική ανακοινώσεων</u>
<u>10. Συχνότητα διάχυσης</u>
<u>11. Μορφή διάχυσης</u>
<u>12. Προσβασιμότητα τεκμηρίωσης</u>
<u>13. Διαχείριση ποιότητας</u>
<u>14. Χρησιμότητα</u>
<u>15. Ακρίβεια και αξιοπιστία</u>
<u>16. Επικαιρότητα και χρονική ακρίβεια</u>
<u>17. Συγκρισιμότητα</u>
<u>18. Συνοχή</u>
<u>19. Κόστος και επιβάρυνση</u>
<u>20. Αναθεώρηση δεδομένων</u>
<u>21. Στατιστική επεξεργασία</u>
<u>22. Σχόλια</u>

1. Επικοινωνία Περιεχόμενα	
1.1 Υπηρεσία	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ
1.2 Μονάδα Υπηρεσίας	Γενική Δ/ση Στατιστικών Ερευνών Δ/ση Στατιστικών Πληθυσμού, Απασχόλησης και Κόστους Ζωής Τμήμα Στατιστικών Εργασίας
1.3 Όνομα υπευθύνου	Δημήτρης Βατικιώτης
1.4 Αρμοδιότητα υπευθύνου	Προϊστάμενος του Τμήματος
1.5 Ταχυδρομική διεύθυνση	Πειραιώς 46 και Επονιτών
1.6 Διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου	d.vatikiotis@statistics.gr
1.7 Αριθμός τηλεφώνου	(+30) 213 135 2173
1.8 Αριθμός fax	(+30) 213 135 2948

2. Εισαγωγή Περιεχόμενα	
2.1 Εισαγωγή	<p>Ο Δείκτης Κόστους Εργασίας είναι ένας τριμηνιαίος δείκτης, ο οποίος έχει έτος βάσης το έτος 2016=100,00 και αφορά στους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας Β-Σ. Καταρτίζονται τέσσερις (4) Δείκτες:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Δείκτης συνολικού Κόστους Εργασίας 2. Δείκτης Μισθών και ημερομισθίων (Μισθολογικό κόστος) 3. Δείκτης άλλου Κόστους Εργασίας (εργοδοτικές εισφορών μείον επιδοτήσεις που λαμβάνει ο εργοδότης) 4. Δείκτης Κόστους Εργασίας χωρίς επιμίσθια, έκτακτες αμοιβές.

3. Ενημέρωση μεταδεδομένων Περιεχόμενα	
3.1 Μεταδεδομένα που επικυρώθηκαν τελευταία	Σεπτέμβριος 2020
3.2 Μεταδεδομένα που αναρτήθηκαν τελευταία	Σεπτέμβριος 2020
3.3 Μεταδεδομένα που ενημερώθηκαν τελευταία	Σεπτέμβριος 2020

4. Στατιστική παρουσίαση Περιεχόμενα	
4.1 Σύντομη περιγραφή δεδομένων	
<p>Η έρευνα για τον υπολογισμό των Δεικτών Κόστους Εργασίας (LCI) αποτελεί τμήμα των Ευρωπαϊκών Στατιστικών της Αγοράς Εργασίας και μετρά το πόσο επηρεάζεται το κόστος από τον παράγοντα «εργασία». Τα στοιχεία που καλύπτονται από την έρευνα αφορούν συνολικό μέσο ωριαίο κόστος εργασίας, τις μέσες ωριαίες αμοιβές (μισθοί και ημερομίσθια-μισθολογικό κόστος) και το μέσο ωριαίο κόστος των εργοδοτικών εισφορών. Οι ανωτέρω δείκτες καταρτίζονται κατά μονοψήφιο Κλάδο Οικονομικής Δραστηριότητας, καθώς και για τις ομάδες των κλάδων Β-ΣΤ, Ζ-Ι, Ζ-Ν, Κ-Ν, Ξ-Σ, Ο-Σ, Β-Ε, Β-Ν και Β-Σ της ΣΤΑΚΟΔ_2008 (Nace Rev.2). Επίσης οι δείκτες παράγονται χωρίς εποχική διόρθωση, με εποχική διόρθωση και με διόρθωση εργάσιμων ημερών.</p> <p>Ο δείκτης είναι τριμηνιαίος δείκτης Laspeyres με έτος βάσης το 2016.</p> <p>Οι Δείκτες για τα έτη 2000 έως 2004 παρήχθησαν από στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών, ενώ από το 2005 και μετά από στοιχεία της Έρευνας Δεικτών Κόστους Εργασίας.</p>	

4.2 Χρησιμοποιούμενο σύστημα ταξινόμησης

Οικονομική Δραστηριότητα

Καλύπτονται όλοι οι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας Β-Σ σύμφωνα με την Στατιστική Ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ_2008 (Nace Rev.2).

Ειδικότερα:

- Για τα έτη 2000 έως 2008 οι δείκτες παρήχθησαν σύμφωνα με την Στατιστική Ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ_2003 (Nace Rev.1.1).
- Από το έτος 2009 η έρευνα διενεργείται σύμφωνα με την Στατιστική Ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ_2008 (Nace Rev.2).

Το έτος 2009 οι δείκτες αναθεωρήθηκαν για τα έτη 2000 έως 2008, σύμφωνα με την Στατιστική Ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ_2008 (Nace Rev.2) και με έτος βάσης το 2008.

Γεωγραφική κάλυψη

Σύνολο Χώρας.

4.3 Κάλυψη κλάδων

Οι Δείκτες για τα έτη 2000 έως 2008 καταρτίστηκαν σύμφωνα με τη Στατιστική Ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ_2003 (Nace Rev.1.1) και καλύπτουν τους κλάδους Γ έως Κ. Παρήχθησαν κατά μονοψήφια κατηγορία Κλάδου Οικονομικής Δραστηριότητας και κατά τις ομάδες των κλάδων Γ-Ε, Γ-Κ, Ζ-Θ, Ζ-Κ και Ι-Κ.

Από το 2009 και μέχρι σήμερα οι δείκτες καταρτίζονται σύμφωνα με τη Στατιστική Ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ_2008 (Nace Rev.2) και καλύπτουν τους κλάδους Β έως Σ. Παράγονται κατά μονοψήφια κατηγορία Κλάδου Οικονομικής Δραστηριότητας και κατά τις ομάδες των κλάδων Β-ΣΤ, Ζ-Ι, Ζ-Ν, Κ-Ν, Ξ-Σ, Ο-Σ, Β-Ε, Β-Ν και Β-Σ.

Το 2009 αναθεωρήθηκαν οι δείκτες των ετών 2000 έως 2008 με έτος βάσης το 2008 και καταρτίστηκαν σύμφωνα με τη Στατιστική Ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ_2008 (Nace Rev.2).

Για το λόγο αυτό υπάρχουν δύο χρονολογικές σειρές δεικτών:

- Από το 2000 έως το 2008 με στοιχεία σύμφωνα με τη Στατιστική Ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ_2003 (Nace Rev.1.1) και
- Από το 2000 έως σήμερα με στοιχεία σύμφωνα με τη Στατιστική Ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ_2008 (Nace Rev.2)

4.4 Έννοιες και ορισμοί των βασικών μεταβλητών

Οι έννοιες και οι ορισμοί των βασικών μεταβλητών για τον υπολογισμό των δεικτών κόστους εργασίας, ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1737/2005, που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1726/1999 και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 450/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Στο πλαίσιο του δείκτη κόστους εργασίας, **ως συνολικό κόστος εργασίας** ορίζεται το σύνολο των δαπανών που βαρύνουν τους εργοδότες και σχετίζεται με οποιονδήποτε τρόπο αμοιβής των μισθωτών. Περιλαμβάνει τους μισθούς και τα ημερομίσθια σε χρήμα και σε είδος, τις εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, καθώς και το σύνολο των φόρων που πληρώνει ο εργοδότης (εκτός του φόρου μισθωτών υπηρεσιών) και οι οποίοι σχετίζονται με την απασχόληση. Από το συνολικό κόστος εργασίας αφαιρούνται οι επιδοτήσεις που λαμβάνει ο εργοδότης. Επίσης δεν περιλαμβάνονται οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για επαγγελματική κατάρτιση, το κόστος πρόσληψης και οι δαπάνες για ρούχα εργασίας.

Μισθωτοί θεωρούνται οι απασχολούμενοι που αμείβονται με μισθό ή ημερομίσθιο, έχουν άμεση σύμβαση απασχόλησης με την επιχείρηση και αμείβονται αναλόγως της εργασίας που επιτελούν, του αριθμού των ωρών που εργάζονται (πλήρης ή μερική απασχόληση) και της διάρκειας της σύμβασης (ορισμένου ή αορίστου χρόνου). Εξαιρούνται: διευθυντικό προσωπικό το οποίο αμείβεται, κυρίως, με μερίδιο κερδών ή με κατ' αποκοπή ποσό, τα συμβοηθόντα μέλη της οικογένειας που δεν αμείβονται με μισθό και οι αντιπρόσωποι πωλήσεων, οι οποίοι δε συμπεριλαμβάνονται στις μισθοδοτικές καταστάσεις, δηλαδή αμείβονται μόνο με δελτίο παροχής υπηρεσιών.

Ακαθάριστοι μισθοί και ημερομίσθια θεωρείται το σύνολο των αμοιβών σε χρήμα και σε είδος που καταβάλλονται σε μισθωτούς (σε όλα, δηλαδή, τα άτομα που περιλαμβάνονται στη μισθοδοτική κατάσταση της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένων και των κατ' οίκον εργαζομένων), σε αντάλλαγμα της εργασίας που προσέφεραν κατά τη διάρκεια της οικονομικής χρήσης, ανεξάρτητα από το αν πληρώνονται βάσει του ωραρίου, βάσει της παραγωγής ή με το κομμάτι, καθώς και από το αν πληρώνονται σε τακτική βάση ή όχι. Περιλαμβάνονται οι βασικές και τακτικές αμοιβές, οι επιπλέον πληρωμές για υπερωριακή εργασία, βάρδιες, και κατά τη διάρκεια αργιών, οι κοινωνικές εισφορές που πληρώνει ο εργαζόμενος (ακόμη και αν παρακρατούνται από τον εργοδότη και καταβάλλονται από αυτόν στα ταμεία κοινωνικής ασφάλισης), όλες οι δωρεάν παροχές, τα επιδόματα (οικογενειακά, αδείας, ανθυγιεινής εργασίας, στέγασης, μεταφοράς κλπ.), τα

δώρα (Χριστουγέννων, Πάσχα), οι χαριστικές πληρωμές και τα bonus, οι αποζημιώσεις απόλυσης, τα επιδόματα (πριμ) παραγωγικότητας, οι προμήθειες και τα φιλοδωρήματα.

Οι **πραγματοποιηθείσες ώρες εργασίας** αντιπροσωπεύουν το συνολικό αριθμό των ωρών που πραγματοποιήθηκε εργασία κατά τη διάρκεια του τριμήνου αναφοράς. Περιλαμβάνονται οι ώρες εργασίας που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του κανονικού ωραρίου, οι επιπλέον ώρες εργασίας, οι ώρες της νυκτερινής εργασίας και της εργασίας κατά τις Κυριακές και τις αργίες. Περιλαμβάνεται, επίσης, ο χρόνος που δαπανάται στο χώρο εργασίας κατά τη διάρκεια του οποίου δεν πραγματοποιείται εργασία λόγω διακοπής ηλεκτρικού ρεύματος, προσωρινής βλάβης των μηχανημάτων, ατυχημάτων κλπ. Δεν περιλαμβάνονται οι ώρες που αμείφθηκαν, αλλά δεν πραγματοποιήθηκαν, όπως είναι οι ώρες που αντιστοιχούν στην ετήσια άδεια, σε αναρρωτικές άδειες, εορτές και αργίες.

Εργοδοτικές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και επιβαρύνσεις είναι το σύνολο των εργοδοτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Περιλαμβάνονται οι πραγματικές και θεσμοθετημένες εισφορές, οι συλλογικά συμφωνημένες, συμβατικές και εθελοντικές και οι τεκμαρτές εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, που καταβάλλονται από τον εργοδότη.

Επιδοτήσεις που λαμβάνει ο εργοδότης θεωρούνται όλα τα ποσά που λαμβάνει ο εργοδότης υπό μορφή επιδοτήσεων γενικού χαρακτήρα για την πληρωμή μέρους ή όλου του κόστους των άμεσων αμοιβών, αλλά όχι για την κάλυψη των δαπανών κοινωνικής ασφάλισης ή επαγγελματικής κατάρτισης. Δεν περιλαμβάνονται οι πληρωμές που λαμβάνει ο εργοδότης από τα ιδρύματα κοινωνικής ασφάλισης ή από τα επικουρικά ασφαλιστικά ταμεία.

Δαπάνες επαγγελματικής κατάρτισης (εξαιρούνται από το συνολικό κόστος) που πληρώνει ο εργοδότης θεωρούνται οι δαπάνες για υπηρεσίες και για μέσα επαγγελματικής κατάρτισης, απόσβεση, μικροεπισκευές και συντήρηση κτιρίων και εγκαταστάσεων της επιχείρησης, όπου λαμβάνει χώρα η κατάρτιση (εκτός των δαπανών προσωπικού), δαπάνες για συμμετοχή σε μαθήματα, αμοιβές εξωτερικών διδασκόντων, δαπάνες για διδακτικά βοηθήματα και εργαλεία, που χρησιμοποιούνται στην κατάρτιση, ποσά που καταβάλλει η επιχείρηση σε οργανισμούς επαγγελματικής κατάρτισης κλπ. Δεν περιλαμβάνονται οι επιδοτήσεις για επαγγελματική κατάρτιση.

Λοιπές δαπάνες που πραγματοποιεί ο εργοδότης θεωρούνται οι δαπάνες πρόσληψης, δηλαδή τα ποσά που καταβάλλονται σε γραφεία πρόσληψης προσωπικού, οι δαπάνες εύρεσης προσωπικού μέσω αγγελιών στον Τύπο, τα έξοδα ταξιδιού που καταβάλλονται στους υποψήφιους που καλούνται για συνέντευξη, τα επιδόματα εγκατάστασης που καταβάλλονται στο νεοπροσλαμβανόμενο προσωπικό κλπ. Δεν περιλαμβάνονται τα τρέχοντα διοικητικά έξοδα, όπως δαπάνες γραφείου, μισθοί προσωπικού κλπ.

Κλάδος οικονομικής δραστηριότητας της επιχείρησης: Επειδή μία επιχείρηση μπορεί να δραστηριοποιείται σε περισσότερους από έναν κλάδους, η επιχείρηση ταξινομείται με το κριτήριο της απασχόλησης, δηλαδή σε εκείνον τον κλάδο στον οποίο απασχολείται η πλειοψηφία των εργαζομένων της.

Ο **τριμηνιαίος Δείκτης συνολικού κόστους εργασίας (LCI_Total)** δείχνει τη βραχυπρόθεσμη τάση του μέσου ωριαίου κόστους εργασίας. Ορίζεται ως το πηλίκο του (συνολικού) κόστους εργασίας κατά τη διάρκεια του τριμήνου αναφοράς προς το συνολικό αριθμό των ωρών που πραγματοποιήθηκε εργασία (πραγματοποιηθείσες ώρες εργασίας), κατά την ίδια περίοδο.

Εκτός από το συνολικό δείκτη κόστους εργασίας, είναι επίσης διαθέσιμοι και οι παρακάτω δείκτες για τις συνιστώσες του κόστους εργασίας:

Ο **τριμηνιαίος Δείκτης μισθών και ημερομισθίων (Μισθολογικό κόστος-LCI_Wages)**, δείχνει τη βραχυπρόθεσμη τάση του μέσου ωρομισθίου. Ορίζεται ως το πηλίκο του συνόλου των αμοιβών σε χρήμα και σε είδος που καταβάλλονται σε μισθωτούς (ακαθάριστοι μισθοί και ημερομίσθια) κατά τη διάρκεια του τριμήνου αναφοράς προς το συνολικό αριθμό των ωρών που πραγματοποιήθηκε εργασία (πραγματοποιηθείσες ώρες εργασίας), κατά την ίδια περίοδο.

Ο **τριμηνιαίος Δείκτης εργοδοτικών εισφορών κοινωνικής ασφάλισης (LCI_Other)**, δείχνει τη βραχυπρόθεσμη τάση των μέσων ωριαίων εργοδοτικών εισφορών. Ορίζεται ως το πηλίκο του συνόλου των εργοδοτικών εισφορών (κόστος εργασίας, εκτός από μισθούς και ημερομίσθια) κατά τη διάρκεια του τριμήνου αναφοράς προς το συνολικό αριθμό των ωρών που πραγματοποιήθηκε εργασία (πραγματοποιηθείσες ώρες εργασίας), κατά την ίδια περίοδο.

Ο **τριμηνιαίος Δείκτης συνολικού κόστους εργασίας εξαιρουμένων των επιμισθίων και των επιδομάτων (LCI_TXB)**, δείχνει τη βραχυπρόθεσμη τάση του μέσου ωριαίου κόστους εργασίας εξαιρουμένων των επιμισθίων και των επιδομάτων. Ορίζεται ως το πηλίκο του κόστους εργασίας (στο οποίο δεν περιλαμβάνονται τα επιμίσθια και τα επιδόματα) κατά τη διάρκεια του τριμήνου αναφοράς, προς το συνολικό αριθμό των ωρών που πραγματοποιήθηκε εργασία (πραγματοποιηθείσες ώρες εργασίας), κατά την ίδια περίοδο.

Για τον υπολογισμό των τριμηνιαίων Δεικτών Κόστους Εργασίας μιας ομάδας τομέων της Nace Rev.2 (B-ΣΤ, Z-I, Z-N, K-N, Ξ-Σ, Ο-Σ, Β-Ε, Β-Ν και Β-Σ), οι Δείκτες των μεμονωμένων τομέων σταθμίζονται, με βάση τη συμμετοχή του κόστους εργασίας των εργαζομένων κάθε τομέα προς το συνολικό κόστος εργασίας των εργαζομένων στην ομάδα τομέων.

4.5 Στατιστικές μονάδες

Η στατιστική μονάδα είναι η επιχείρηση που απασχολεί τουλάχιστον πέντε (5) μισθωτούς και δραστηριοποιείται στους κλάδους από Β έως Σ σύμφωνα με την Στατιστική Ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ_2008 (Nace Rev.2).

4.6 Πληθυσμός αναφοράς

Ο Πληθυσμός αναφοράς είναι το σύνολο των επιχειρήσεων που απασχολούν τουλάχιστον πέντε (5) μισθωτούς και δραστηριοποιείται στους κλάδους από Β έως Σ σύμφωνα με την Στατιστική Ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ_2008 (Nace Rev.2).

4.7 Περιοχή αναφοράς (γεωγραφική κάλυψη)

Σύνολο Χώρας

4.8 Χρονική κάλυψη

Τα στοιχεία είναι διαθέσιμα από το 1^ο τρίμηνο του έτους 2000 μέχρι το 4^ο τρίμηνο του 2008 κατά ΣΤΑΚΟΔ_2003 (Nace Rev.1.1) και από το 1^ο τρίμηνο του έτους 2000 και μετά κατά ΣΤΑΚΟΔ_2008 (Nace Rev.2).

4.9 Περίοδος βάσης

Το έτος 2016

5. Μονάδα μέτρησης

[Περιεχόμενα](#)

Δείκτες, σε τριμηνιαία βάση.

6. Περίοδος αναφοράς

[Περιεχόμενα](#)

Οι Δείκτες Κόστους Εργασίας έχουν ως περίοδο αναφοράς ένα ολόκληρο ημερολογιακό τρίμηνο

7. Θεσμική εντολή

[Περιεχόμενα](#)

7.1 Νομικές πράξεις και άλλες συμφωνίες

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.) είναι ανεξάρτητη αρχή υπεύθυνη για την παραγωγή και διάχυση επισήμων στατιστικών.

Το νομοθετικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας της ΕΛΣΤΑΤ είναι:

- Νόμος 3832/2010 (ΦΕΚ 38/τ.Α'): «Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα Σύσταση της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής ως Ανεξάρτητης Αρχής», όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 90 παράγραφοι 8 και 9 του Νόμου 3842/2010 (ΦΕΚ 58/τ.Α'): «Αποκατάσταση φορολογικής δικαιοσύνης, αντιμετώπιση της φοροδιαφυγής και άλλες διατάξεις», από το άρθρο 10 του Νόμου 3899/2010 (ΦΕΚ 212/τ.Α'): «Επείγοντα μέτρα εφαρμογής του προγράμματος στήριξης της Ελληνικής Οικονομίας», από το Άρθρο 45 του Νόμου 3943/2011 (ΦΕΚ 66/τ.Α'): «Καταπολέμηση της φοροδιαφυγής, στελέχωση των ελεγκτικών υπηρεσιών και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών», από το άρθρο 22 παράγραφος 1 του Νόμου 3965/2011 (ΦΕΚ 113/τ.Α'): «Αναμόρφωση πλαισίου λειτουργίας Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, Οργανισμού Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους, Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών, σύσταση Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Περιουσίας και άλλες διατάξεις» και από το άρθρο 51 του Νόμου 4021/2011 (ΦΕΚ 218/τ.Α'): «Ενισχυμένα μέτρα εποπτείας και εξυγίανσης των πιστωτικών ιδρυμάτων – Ρύθμιση θεμάτων χρηματοπιστωτικού χαρακτήρα – Κύρωση της Σύμβασης-Πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Ταμείου Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας και των τροποποιήσεών της και άλλες διατάξεις».
- Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με τις

- ευρωπαϊκές στατιστικές (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης L 87/164).
- Άρθρο 14 του Νόμου 3470/2006 (ΦΕΚ 132/τ.Α'): «Εθνικό Συμβούλιο Εξαγωγών, φορολογικές ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις».
  - Άρθρο 3, παράγραφος 1γ του Νόμου 3448/2006 (ΦΕΚ 57/τ.Α'): «Για την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα και τη ρύθμιση θεμάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης».
  - Κώδικας Ορθής Πρακτικής για τις ευρωπαϊκές στατιστικές, ο οποίος θεσπίστηκε από την Επιτροπή Στατιστικού Προγράμματος στις 24 Φεβρουαρίου 2005 και εκδόθηκε ως Σύσταση της Επιτροπής (Commission) στις 25 Μαΐου 2005, σχετικά με την ανεξαρτησία, ακεραιότητα και υπευθυνότητα των εθνικών και κοινοτικών στατιστικών Αρχών, μετά την αναθεώρησή του, η οποία υιοθετήθηκε στις 28 Σεπτεμβρίου 2011 από την Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος.
  - Προεδρικό Διάταγμα 226/2000 (ΦΕΚ 195/τ.Α'): «Οργανισμός της Γενικής Γραμματείας Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος».
  - Άρθρα 4, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15 και 16 του Νόμου 2392/1996 (ΦΕΚ 60/τ.Α'): «Πρόσβαση της Γ.Γ. ΕΣΥΕ σε διοικητικές πηγές και διοικητικά αρχεία, Επιτροπή Στατιστικού Απορρήτου, ρύθμιση θεμάτων διενέργειας απογραφών και στατιστικών εργασιών, καθώς και θεμάτων της Γ.Γ. ΕΣΥΕ».

Η Έρευνα Δεικτών Κόστους Εργασίας είναι εναρμονισμένη με την Ευρωπαϊκή νομοθεσία. Η κύρια νομοθετική πράξη είναι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 450/27-02-2003 του Συμβουλίου, ο οποίος στις διατάξεις του καθορίζει το σχεδιασμό, τα χαρακτηριστικά της έρευνας και τη λήψη αποφάσεων. Για την εφαρμογή του παραπάνω κανονισμού είναι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1216/07-07-2003.

Το πλαίσιο της έρευνας τροποποιείται με τους παρακάτω διαδοχικούς κανονισμούς:

- κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 224/01-03-2007, ο οποίος τροποποιεί τον 1216/2003 όσον αφορά τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας που καλύπτουν οι Δείκτες Κόστους Εργασίας,
- κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1893/20-12-2006, ο οποίος θεσπίζει τη στατιστική ταξινόμηση των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας κατά ΣΤΑΚΟΔ_2008 (Nace Rev.2),
- κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 973/20-08-2007 για την εφαρμογή της νέας στατιστικής ταξινόμησης των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας κατά ΣΤΑΚΟΔ_2008 (Nace Rev.2) και τη
- διορθωτική πράξη του 1216/2003 που δημοσιεύτηκε στις 25-07-2003.

7.2 Διεθνείς συμφωνίες για ανταλλαγή δεδομένων

Υπάρχει διμερής συμφωνία μεταξύ του ΔΝΤ και της ΕΛΣΤΑΤ για την παροχή στοιχείων του Δείκτη Μισθολογικού κόστους (LCI_Wages) σε τριμηνιαία βάση.

8. Εμπιστευτικότητα

[Περιεχόμενα](#)

8.1 Πολιτική εμπιστευτικότητας

Τα θέματα τήρησης του στατιστικού απορρήτου από την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) ρυθμίζονται με τα άρθρα 6, 7 και 8 του Νόμου 3832/2010, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 90 παράγραφος 8 του Νόμου 3842/2010 και το άρθρο 10 του Νόμου 3899/2010, καθώς και με το άρθρο 8 του Νόμου 2392/1996, το οποίο επανήλθε σε ισχύ, σύμφωνα με το άρθρο 90 παράγραφος 8 του Νόμου 3842/2010.

Επιπλέον, η διάδοση των στατιστικών διενεργείται από την ΕΛΣΤΑΤ με την τήρηση των στατιστικών αρχών του Κώδικα Ορθής Πρακτικής των Ευρωπαϊκών Στατιστικών, και ιδίως με την τήρηση της αρχής του στατιστικού απορρήτου.

8.2 Εμπιστευτικότητα στην επεξεργασία δεδομένων

Η ΕΛΣΤΑΤ προστατεύει και δε διαδίδει τα στοιχεία, τα οποία έχει στη διάθεσή της ή στα οποία έχει πρόσβαση, που καθιστούν δυνατή την άμεση ή έμμεση αναγνώριση των στατιστικών μονάδων που τα παρείχαν με την αποκάλυψη εξατομικευμένων πληροφοριών, που λαμβάνονται άμεσα για στατιστικούς σκοπούς ή έμμεσα από διοικητικές ή άλλες πηγές. Λαμβάνει όλα τα κατάλληλα προληπτικά μέτρα ώστε να μην είναι δυνατή η αναγνώριση των μεμονωμένων στατιστικών μονάδων με τα τεχνικά ή άλλα μέσα που εύλογα μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τρίτους. Στατιστικά αποτελέσματα, που ενδέχεται να καθιστούν δυνατή την ταυτοποίηση της μονάδας των στατιστικών στοιχείων διαδίδονται από την ΕΛΣΤΑΤ, αποκλειστικά και μόνον εφόσον:

- α) τα αποτελέσματα αυτά έχουν τροποποιηθεί, όπως ορίζεται ειδικότερα στον Κανονισμό Στατιστικών Υποχρεώσεων των φορέων του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ), με τέτοιο τρόπο, ώστε η διάδοσή τους να μη θίγει το στατιστικό απόρρητο ή
- β) η μονάδα των στατιστικών στοιχείων συμφώνησε ανεπιφύλακτα για την αποκάλυψη των δεδομένων.

Τα απόρρητα στοιχεία που διαβιβάζονται από τους φορείς του ΕΛΣΣ στην ΕΛΣΤΑΤ χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για στατιστικούς σκοπούς και σε αυτά έχει αποκλειστικό δικαίωμα πρόσβασης μόνο το προσωπικό που απασχολείται για το σκοπό αυτόν και έχει οριστεί με πράξη του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ.

Ζητήματα που αναφέρονται στην τήρηση του στατιστικού απορρήτου εξετάζονται από την Επιτροπή Στατιστικού Απορρήτου που λειτουργεί στην ΕΛΣΤΑΤ. Οι αρμοδιότητες της Επιτροπής αυτής είναι να εισηγείται:

- για το επίπεδο ανάλυσης στο οποίο μπορούν να διατεθούν στατιστικά δεδομένα, έτσι ώστε να μην είναι δυνατή η αναγνώριση της ερευνώμενης μονάδας, είτε άμεσα είτε έμμεσα,
- κριτήρια ανωνυμοποίησης για τα μικροδεδομένα που παρέχονται σε χρήστες,
- για τη χορήγηση, σε ερευνητές, πρόσβασης σε εμπιστευτικά δεδομένα για επιστημονικούς σκοπούς.

Ειδικότερα, κατά τη διάχυση των στοιχείων των Δεικτών Κόστους Εργασίας εφαρμόζεται το εξής σύνολο κανόνων για την διασφάλιση της μη εξουσιοδοτημένης γνωστοποίησης:

- Σύνολο Χώρας
- Μονοψήφια ανάλυση του κλάδου οικονομικής δραστηριότητας σύμφωνα με την στατιστική ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ_2008 (Nace Rev.2)

9. Πολιτική ανακοινώσεων

[Περιεχόμενα](#)

9.1 Ημερολόγιο ανακοινώσεων

Το Δεκέμβριο κάθε έτους η ΕΛ.ΣΤΑΤ. δημοσιεύει ένα ημερολόγιο για τις ακριβείς ημερομηνίες των ανακοινώσεων (Δελτίων Τύπου) μέσα στο προσεχές έτος.

9.2 Πρόσβαση στο ημερολόγιο ανακοινώσεων

Το ημερολόγιο διανέμεται στο Τύπο και σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη δωρεάν ενώ διαχέεται μέσα από την ιστοσελίδα της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής στη θέση «Ημερολόγιο Ανακοινώσεων» (<http://www.statistics.gr>)

9.3 Πρόσβαση χρηστών

Τα στοιχεία διατίθενται ταυτόχρονα σε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη με την έκδοση Δελτίο Τύπου με τίτλο «Δείκτης Μισθολογικού κόστους» στις 12:00μ.μ, της προκαθορισμένης ημερομηνίας. Ταυτόχρονα με ηλεκτρονικά μέσα διανέμεται στους συνδρομητές και αναρτάται στην ιστοσελίδα (<http://www.statistics.gr>).

Δεν υπάρχει πρόσβαση στα δεδομένα από τους χρήστες ή την κυβέρνηση πριν αυτά ανακοινωθούν στο κοινό.

10. Συχνότητα διάχυσης

[Περιεχόμενα](#)

Οι Δείκτες Κόστους Εργασίας διαχέονται σε τριμηνιαία βάση.

11. Μορφή διάχυσης

[Περιεχόμενα](#)

11.1 Δελτία Τύπου

Τριμηνιαία αποτελέσματα του Δείκτη Μισθολογικού Κόστους.

11.2 Δημοσιεύματα

Δεν υπάρχουν δημοσιεύματα.

11.3 Βάση δεδομένων on-line

Δεν υπάρχει on-line βάση δεδομένων για τους Δείκτες Κόστους Εργασίας.

11.4 Πρόσβαση σε μικροδεδομένα

Τα δεδομένα, εφόσον δεν προστατεύεται η εμπιστευτικότητά τους, είναι διαθέσιμα και κατόπιν αιτήσεως στην Ελληνική Στατιστική Αρχή στη:

Διεύθυνση Στατιστικής Πληροφόρησης και Εκδόσεων

Πειραιώς 46 και Επολιτών

Τ.Θ. 80847, Τ.Κ. 18510, Πειραιάς

Τηλ. (+30) 213-1352022,

e-mail: data.dissem@statistics.gr

Για λόγους εμπιστευτικότητας, οι χρήστες μπορούν να έχουν πρόσβαση σε μικροδεδομένα, μόνο βάσει σύμβασης εμπιστευτικότητας και με σεβασμό στην προβλεπόμενη διαδικασία.

11.5 Άλλη διάχυση δεδομένων

Πίνακες με στοιχεία των Δεικτών Κόστους Εργασίας από το 2000 και μετά είναι διαθέσιμοι μέσω της Ψηφιακής Βιβλιοθήκης της ΕΛΣΤΑΤ στη διεύθυνση <http://dlib.statistics.gr/portal/page/portal/ESYE/>

12. Προσβασιμότητα τεκμηρίωσης

[Περιεχόμενα](#)

12.1 Τεκμηρίωση επί της μεθοδολογίας

Η μεθοδολογία κατάρτισης των Δεικτών Κόστους Εργασίας καθορίζεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 450/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

Από το 2^ο τρίμηνο του 2013 έως το 4^ο τρίμηνο του 2015 η έρευνα διενεργήθηκε σε δείγμα επιχειρήσεων και υπηρεσιών (3.642 σε αριθμό) και καλύπτονται οι Κλάδοι Οικονομικής Δραστηριότητας από Β έως Σ σύμφωνα με την στατιστική ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ_2008 (Nace Rev.2)

Από το 1^ο τρίμηνο του 2016 έως το 4^ο τρίμηνο του 2017 η έρευνα διενεργήθηκε σε δείγμα 4.308 επιχειρήσεων και υπηρεσιών.

Από το 1^ο τρίμηνο του 2018 και μετά, το δείγμα επανασχεδιάστηκε και η έρευνα διενεργείται με νέο εμπλουτισμένο δείγμα 5.282 επιχειρήσεων και υπηρεσιών.

12.2 Τεκμηρίωση επί της ποιότητας

Η παρούσα είναι η τέταρτη έκθεση ποιότητας για χρήστες των δεικτών και υπάρχει διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ, στη διαδικτυακή πύλη:

<http://www.statistics.gr/el/statistics/-/publication/DKT08/>

13. Διαχείριση ποιότητας

[Περιεχόμενα](#)

13.1 Διασφάλιση ποιότητας

Έλεγχοι ορθότητας και πληρότητας, καθώς και ποιοτικοί έλεγχοι πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διαδικασία κατάρτισης των Δεικτών δηλαδή από τη φάση της συλλογής των στοιχείων έως τον τελικό υπολογισμό του δείκτη.

Αρχικά, χρησιμοποιείται εκπαιδευμένο και έμπειρο προσωπικό που εμπλέκεται σε όλες τις φάσεις στη διαδικασία κατάρτισης του δείκτη, όπως στη συλλογή, που περιλαμβάνει και επικοινωνία με τις επιχειρήσεις, στον αρχικό έλεγχο, στην εισαγωγή στοιχείων στον έλεγχο ακραίων τιμών και στον έλεγχο των διαχρονικών στοιχείων κάθε επιχείρησης.

Τα δεδομένα επικυρώνονται, είτε πριν είτε μετά την εισαγωγή τους, μέσω λογικών ελέγχων. Η επεξεργασία των δεδομένων περιλαμβάνει τη μελέτη τους προκειμένου να εντοπιστούν και τελικά να διορθωθούν πιθανά λάθη. Αφού εντοπιστούν τα λάθη, γίνεται περαιτέρω διερεύνηση σε συνεργασία με την επιχείρηση, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι πράγματι πρόκειται για λάθος ή αν πρόκειται για κάποια ασυνήθιστη τιμή. Παράλληλα, γίνονται έλεγχοι για πληρότητα, ότι τα δεδομένα βρίσκονται μέσα σε συγκεκριμένο εύρος τιμών και ότι οι σχετικές μεταβλητές είναι λογικά συνεπείς.

Για το μέλλον εξετάζεται η αλλαγή της μεθόδου συλλογής των στοιχείων με αντικατάσταση των έντυπων ερωτηματολογίων με ηλεκτρονική υποβολή μέσω WEB εφαρμογής, αλλαγή που θα συμβάλει στη σημαντική επιτάχυνση της παραγωγής των αποτελεσμάτων της έρευνας, αλλά θα βελτιώσει και την ποιότητα των

στοιχείων, αφού θα γίνονται λογικοί έλεγχοι κατά τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων από τους ερευνώμενους.

Εξετάζεται επίσης η δυνατότητα συλλογής των στοιχείων από διοικητικές πηγές (Ασφαλιστικά ταμεία, ΕΦΚΑ), ώστε να υπάρχει αύξηση του δείγματος και ταυτόχρονη μείωση του φόρτου των ερευνώμενων.

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) στοχεύει στη διασφάλιση και περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων στατιστικών και τη διατήρηση της εμπιστοσύνης των χρηστών σε αυτές. Τούτο επιτυγχάνεται με τις εφαρμοζόμενες οδηγίες ποιότητας, η περιγραφή των οποίων είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ, στη διαδικτυακή πύλη:

<http://www.statistics.gr/documents/20181/9b4d2860-539c-4e94-8e69-71794e08d636>

http://www.statistics.gr/documents/20181/1609796/ELSTAT_Quality_Instructions_GR.pdf/8dcbe807-4d67-4e4a-8405-9e4a9fc11fef

13.2 Αξιολόγηση ποιότητας

Οι Δείκτες Κόστους Εργασίας αποστέλλονται κάθε τρίμηνο στη Eurostat, αξιολογούνται και εγκρίνονται.

14. Χρησιμότητα

[Περιεχόμενα](#)

14.1 Ανάγκες χρηστών

Βασικοί χρήστες των Δεικτών Κόστους Εργασίας είναι αφενός διεθνείς οργανισμοί (Eurostat, ΟΟΣΑ, Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, Διεθνές Νομισματικό Ταμείο) και αφετέρου ένα πλήθος εθνικών αρχών, υπηρεσιών και ιδρυμάτων (Υπουργεία, Τράπεζες, Πανεπιστήμια, Επιστημονικά Ινστιτούτα, κλπ) αλλά και ο τύπος, ερευνητές, και το ευρύ κοινό. Επίσης, οι επιχειρήσεις που είναι υπόχρεες της συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων, είναι ταυτόχρονα και οι χρήστες αυτών. Έτσι ζητούνται στοιχεία, προκειμένου να διαμορφώσουν μισθολογικές συμφωνίες, να καθορίσουν κόστος σε συμβάσεις έργων που συνάπτουν καθώς και να μελετήσουν την ανταγωνιστικότητα στον Κλάδο Οικονομικής Δραστηριότητας που δραστηριοποιούνται.

14.2 Ικανοποίηση χρηστών

α. Έρευνα Χρηστών

Η ΕΛΣΤΑΤ διενεργεί Έρευνα Χρηστών κάθε έξι μήνες, τα αποτελέσματα της οποίας ανακοινώνονται στο «Ενημερωτικό Δελτίο» (δίγλωσσο) που εκδίδει το Τμήμα Βιβλιοθήκης και το Τμήμα Παροχής Στατιστικής Πληροφόρησης, αξιοποιώντας το Δελτίο Χρήστη. Στην έκδοση αυτή παρουσιάζονται εξαμηνιαία στοιχεία του αριθμού των χρηστών, σε συνδυασμό με ορισμένες άλλες μεταβλητές, όπως ο βαθμός κάλυψης των αιτημάτων, το είδος των ζητούμενων στατιστικών στοιχείων, καθώς και ο τρόπος διάδοσης της στατιστικής πληροφόρησης. Τα χαρακτηριστικά αυτά εμφανίζονται υπό μορφή πινάκων, σε απόλυτα και ποσοστιαία μεγέθη.

β. Συνέδριο Χρηστών Στατιστικών Στοιχείων

Σύμφωνα με το Ετήσιο Στατιστικό Πρόγραμμα της, η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) διενεργεί από το 2010, σε ετήσια βάση, Συνέδριο Χρηστών, που λαμβάνουν μέρος εκπρόσωποι φορέων του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, καθώς και εκπαιδευτικών και ερευνητικών ιδρυμάτων.

Τα Συνέδρια παρέχουν μια σημαντική ευκαιρία στην ΕΛΣΤΑΤ για τη συγκέντρωση σχολίων και υποδείξεων από χρήστες των στατιστικών της, σχετικά με τη διάχυση της στατιστικής πληροφόρησης, την πρόσβαση στα στατιστικά στοιχεία από τους χρήστες και τις ελλείψεις στα παραγόμενα στατιστικά στοιχεία.

Τα Συνέδρια Χρηστών βοηθούν σημαντικά την ΕΛΣΤΑΤ να εξαγάγει χρήσιμα συμπεράσματα για τους τομείς στους οποίους το στατιστικό προϊόν και οι υπηρεσίες της μπορούν να βελτιωθούν, ώστε να ανταποκρίνονται περισσότερο στις εξελισσόμενες ανάγκες των χρηστών. Τα συμπεράσματα αυτά ενσωματώνονται στα ετήσια και μεσοπρόθεσμα στατιστικά προγράμματα της ΕΛΣΤΑΤ.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά α) με τα αποτελέσματα της Έρευνας Χρηστών και β) με τα συνέδρια χρηστών στατιστικών στοιχείων είναι διαθέσιμα στον ακόλουθο σύνδεσμο στην διαδικτυακή πύλη της ΕΛΣΤΑΤ:

<http://www.statistics.gr/el/user-conference>

14.3 Πληρότητα

Η Έρευνα των Δεικτών Κόστους Εργασίας καλύπτει όλες τις μεταβλητές που καθορίζονται από τους σχετικούς κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

15. Ακρίβεια και αξιοπιστία

[Περιεχόμενα](#)

15.1 Συνολική ακρίβεια

Οι πηγές σφαλμάτων που επηρεάζουν την ακρίβεια των δεικτών είναι α) τα δειγματοληπτικά σφάλματα και β) τα μη δειγματοληπτικά σφάλματα.

Τα δειγματοληπτικά σφάλματα οφείλονται στο γεγονός ότι για την κατάρτιση των δεικτών δεν ερευνώνται όλες οι επιχειρήσεις του πληθυσμού-στόχου, αλλά ένα δείγμα από αυτές. Το μέγεθος του δείγματος επιχειρήσεων των δεικτών εξασφαλίζει εκτιμήσεις υψηλής ακρίβειας για τους γενικούς δείκτες, καθώς και για τις περισσότερες κατηγορίες ομαδοποιημένων κλάδων οικονομικής δραστηριότητας στο σύνολο της Χώρας. Τα μη δειγματοληπτικά σφάλματα του δείκτη αφορούν κυρίως στα σφάλματα μέτρησης των δεδομένων και στα σφάλματα μη απόκρισης των επιχειρήσεων του δείγματος. Τα σφάλματα μέτρησης που έγιναν κατά τη συλλογή των στοιχείων εντοπίζονται με τη διενέργεια ποιοτικών ελέγχων και κατόπιν διορθώνονται.

Αναφορικά με τα σφάλματα μη απόκρισης, καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας ή άλλης επικοινωνίας με τις επιχειρήσεις που δεν απέστειλαν δεδομένα, ώστε να συνεργαστούν και να χορηγήσουν τα αιτούμενα στοιχεία.

Επομένως, η συνολική ακρίβεια των Δεικτών Κόστους Εργασίας θεωρείται γενικά υψηλή.

15.2 Δειγματοληπτικά σφάλματα

Η έρευνα για την κατάρτιση των δεικτών είναι δειγματοληπτική και ως εκ τούτου οι εκτιμήσεις για τους γενικούς δείκτες, καθώς και για τις κατηγορίες κλάδων οικονομικής δραστηριότητας εμφανίζουν δειγματοληπτικά σφάλματα.

Ο συντελεστής μεταβλητότητας (CV) ανά τρίμηνο για το έτος 2019 στους κλάδους Β-Σ της ΣΤΑΚΟΔ_2008 (Nace Rev.2) είναι:

CV της τριμηνιαίας μεταβολής του δείκτη μισθολογικού κόστους	Q1	0,85
	Q2	0,71
	Q3	1,33
	Q4	1,38

15.3 Μη δειγματοληπτικά σφάλματα

Τα μη δειγματοληπτικά σφάλματα ανήκουν βασικά στις εξής τέσσερις κατηγορίες:

Σφάλματα κάλυψης: σφάλματα που προκύπτουν λόγω αποκλίσεων που υπάρχουν μεταξύ του πληθυσμού-στόχου και του δειγματοληπτικού πλαισίου.

Σφάλματα μέτρησης: σφάλματα που παρουσιάζονται κατά τη στιγμή της συλλογής δεδομένων. Υπάρχουν πολλές πηγές για αυτά τα σφάλματα, όπως το εργαλείο συλλογής της έρευνας, το πληροφορικό σύστημα.

Σφάλματα επεξεργασίας: σφάλματα σε διαδικασίες μετά τη συλλογή δεδομένων, όπως στην εισαγωγή δεδομένων, επεξεργασία και στάθμιση.

Σφάλματα μη απόκρισης: σφάλματα λόγω ανεπιτυχούς προσπάθειας απόκτησης των επιθυμητών πληροφοριών από την ερευνώμενη μονάδα.

15.3.1 Σφάλμα κάλυψης

Η έρευνα καλύπτει επιχειρήσεις που απασχολούν πέντε (5) μισθωτούς και πάνω.

Κατά το χρονικό διάστημα μεταξύ της εξαγωγής του δείγματος και της διενέργειας της έρευνας, μερικές μονάδες δειγματοληψίας (επιχειρήσεις) άλλαξαν το σχεδιασμό των στρωμάτων μετά από τη συλλογή στοιχείων. Αυτές οι μονάδες διατέθηκαν σε νέα στρώματα (τάξεις μεγέθους απασχόλησης, κλάδο οικονομικής δραστηριότητας), διατηρώντας τις αρχικές πιθανότητες επιλογής τους. Το γεγονός αυτό, άλλαξε την αρχική διακύμανση των στοιχείων, την αρχική κατανομή των επιχειρήσεων του δείγματος και κατά συνέπεια διόγκωσε τη διακύμανση των εκτιμήσεων. Συνεπώς, ο συντελεστής διακύμανσης των παραθθέντων στατιστικών, ήταν υψηλότερος από το συντελεστή διακύμανσης που βασίστηκε στο σχεδιασμό του αρχικού δείγματος.

15.3.1.1 A2. Ποσοστό υπερκάλυψης

Είναι δυνατόν κάποιες επιχειρήσεις να περιλήφθηκαν στο μητρώο, να επιλέχθηκαν στο δείγμα, αλλά να μην υπήρχαν κατά την διάρκεια της έρευνας (κλειστές επιχειρήσεις, επιχειρήσεις εκτός πεδίου έρευνας – π.χ. απασχολούν κάτω από πέντε μισθωτούς- κλπ). Αυτές οι επιχειρήσεις μείωσαν το αρχικό μέγεθος του δείγματος των επιχειρήσεων. Επίσης είναι δυνατόν κάποιες επιχειρήσεις, να μην περιλήφθηκαν στον μητρώο, λόγω μεταγενέστερης έναρξης εργασιών. Αυτό συνετέλεσε σε ελλιπή κάλυψη και υποτίμησε τις παραχθείσες στατιστικές.

15.3.1.2 Κοινές μονάδες (ποσοστό)

Για την κατάρτιση των δεικτών χρησιμοποιείται κοινό δείγμα επιχειρήσεων για κάθε τρίμηνο το οποίο ανανεώνεται, κατά κανόνα, όταν αλλάζει το έτος βάσης του δείκτη. Επομένως, το ποσοστό των κοινών επιχειρήσεων του δείγματος μεταξύ δύο τριμήνων ανέρχεται στο 100%. Επιπλέον, προκειμένου να υπολογισθούν οι δείκτες του Α' τριμήνου του έτους βάσης, η έρευνα διενεργείται και στις επιχειρήσεις του νέου δείγματος και για Δ' τρίμηνο του προηγούμενου έτους. Συνεπώς το ποσοστό των κοινών επιχειρήσεων του δείγματος μεταξύ δύο διαδοχικών τριμήνων ανέρχεται στο 100%.

Σημειώνεται ότι ο βασικός λόγος για τον οποίο γίνεται αλλαγή του δείγματος είναι η βελτίωση της ποιότητας των στοιχείων επειδή στο προηγούμενο δείγμα το ποσοστό των κλειστών επιχειρήσεων, καθώς και αυτών που ήταν εκτός πεδίου έρευνας ή ήταν αδρανείς αυξάνεται με αποτέλεσμα να μειωθούν οι ερευνούμενες επιχειρήσεις. Επίσης αρκετές επιχειρήσεις είχαν αλλάξει στρώμα λόγω αύξησης/μείωσης του προσωπικού τους.

15.3.2 Σφάλμα μέτρησης

Για τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων πραγματοποιείται συνέντευξη. Η μέθοδος που εφαρμόζεται εξασφαλίζει την υψηλή ποιότητα των πληροφοριών που συγκεντρώνονται, δεδομένου ότι οι ερευνητές βοηθούν στη συμπλήρωση και ελέγχουν προσεκτικά τα συμπληρωμένα ερωτηματολόγια, πριν φύγουν από την επιχείρηση.

Οι ερευνητές που συμμετέχουν στην έρευνα είναι κατά κανόνα ιδιώτες συνεργάτες και δευτερευόντως, εάν χρειασθεί, έμπειροι, μόνιμοι υπάλληλοι της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. Οι ερευνητές παρακολουθούν εκπαιδευτικό σεμινάριο πριν τη διεξαγωγή της έρευνας. Ο σκοπός του σεμιναρίου είναι να καταστήσει τους ερευνητές ικανούς: α) να κατανοήσουν πλήρως τους ορισμούς των χαρακτηριστικών της έρευνας, (β) να συμπληρώσουν ορθά το ερωτηματολόγιο και (γ) να ελέγξουν για σφάλματα με την εφαρμογή λογικών ελέγχων.

Η δομή και το μέγεθος του ερωτηματολογίου σχεδιάστηκαν έτσι ώστε να είναι φιλικά προς τους ερευνητές και τους ερευνούμενους. Οι ερωτήσεις διατυπώνονται σε σαφή και απλή γλώσσα, χρησιμοποιώντας κατάλληλο λεξιλόγιο. Επιπλέον, οι οδηγίες συντάχθηκαν, αναλύοντας όλες τις μεταβλητές του ερωτηματολογίου. Έτσι διασφαλίζεται η συλλογή πλήρως και ορθώς συμπληρωμένων ερωτηματολογίων και άρα η ελαχιστοποίηση των σφαλμάτων μέτρησης.

Τα σφάλματα μέτρησης που συμβαίνουν κατά τη διάρκεια της συλλογής των δεδομένων των δεικτών, εντοπίζονται με τη διενέργεια ποιοτικών ελέγχων και κατόπιν διορθώνονται.

15.3.3 Σφάλμα μη ανταπόκρισης

Η μη απόκριση των επιχειρήσεων αντιμετωπίζεται με τηλεφωνική επικοινωνία, αποστολή υπενθύμισης μέσω fax ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail) και προσωπικές επισκέψεις στις επιχειρήσεις, προκειμένου να επιτευχθεί η συλλογή των αιτούμενων στοιχείων.

Τα ποσοστά απόκρισης για τις τάξεις μεγέθους απασχόλησης καθώς επίσης και για το σύνολο, ήταν αρκετά ικανοποιητικά. Στα απογραφικά στρώματα, στα οποία όλες οι μονάδες του πληθυσμού περιλήφθηκαν στο δείγμα, τα ποσοστά απόκρισης των μονάδων ήταν αρκετά υψηλά σε πολλές περιπτώσεις, αλλά όχι 100% σε όλους τους συνδυασμούς τομέων και τάξεων μεγέθους, λόγω της μη ανταπόκρισης από την πλευρά των επιχειρήσεων. Έτσι μερικά απογραφικά στρώματα έγιναν στρώματα δειγματοληψίας, αυξάνοντας κατά συνέπεια το σφάλμα δειγματοληψίας των χαρακτηριστικών της έρευνας.

Όσον αφορά στο κομμάτι της μη απόκρισης, εφαρμόζονται μέθοδοι εκτίμησης για τον υπολογισμό στοιχείων που λείπουν, δεδομένου ότι για την παραγωγή των δεικτών απαιτούνται στοιχεία επιχειρήσεων για διαδοχικά τρίμηνα.

15.3.4 Σφάλμα επεξεργασίας

Μετά τη συλλογή των δεδομένων, πραγματοποιείται μια σειρά από διαδικασίες πριν από την παραγωγή των

δεικτών.

Ειδικότερα, μετά τη συλλογή των στοιχείων, στην Κεντρική Υπηρεσία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, πραγματοποιείται κωδικοποίηση, λογικός έλεγχος, εισαγωγή δεδομένων και σύγκριση με άλλες πηγές στατιστικής πληροφόρησης.

Μετά την ολοκλήρωση όλων των τελικών ελέγχων για τον εντοπισμό των πιθανών μη δειγματοληπτικών σφαλμάτων, ακολουθούν:

- Συγκρίσεις των στοιχείων με αυτά του προηγούμενου τριμήνου και του αντίστοιχου τριμήνου του προηγούμενου έτους.
- Έλεγχοι στην ποιότητα των συλλεχθέντων στοιχείων για τον εντοπισμό ακραίων τιμών. Οι ακραίες τιμές και τα σφάλματα εντοπίζονται και διορθώνονται.

15.3.5 Σφάλμα από την εφαρμογή μοντέλου

Για την κατάρτιση των δεικτών δεν εφαρμόζεται κάποιο μοντέλο. Για την εποχική προσαρμογή και για την προσαρμογή σε εργάσιμες μέρες των δεικτών, χρησιμοποιείται το πρόγραμμα «ΔΗΜΗΤΡΑ».

16. Επικαιρότητα και χρονική ακρίβεια

[Περιεχόμενα](#)

16.1 Επικαιρότητα

Οι Δείκτες Κόστους Εργασίας είναι διαθέσιμοι 70 ημέρες μετά τη λήξη της αντίστοιχης περιόδου αναφοράς.

16.2 Χρονική ακρίβεια

Η δημοσίευση του Δείκτη Μισθολογικού κόστους γίνεται σύμφωνα με τον προγραμματισμό που περιλαμβάνεται στο ημερολόγιο ανακοινώσεων.

17. Συγκρισιμότητα

[Περιεχόμενα](#)

17.1 Γεωγραφική συγκρισιμότητα

Οι συλλεγόμενες από την έρευνα μεταβλητές είναι εναρμονισμένες με τους αναφερόμενους ορισμούς στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 450/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και υπάρχει συγκρισιμότητα μεταξύ των Χωρών.

17.2 Διαχρονική συγκρισιμότητα

Οι Δείκτες Κόστους Εργασίας είναι διαχρονικά συγκρίσιμοι. Τα στοιχεία είναι διαθέσιμα από το 1^ο τρίμηνο του έτους 2000 μέχρι το 4^ο τρίμηνο του 2008 σύμφωνα με την στατιστική ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ_2003 (Nace Rev.1.1) και από το 1^ο τρίμηνο του έτους 2000 και μετά σύμφωνα με την στατιστική ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ_2008 (Nace Rev.2)

18. Συνοχή

[Περιεχόμενα](#)

18.1 Διατομεακή συνοχή

Γίνονται συγκρίσεις με τα στοιχεία της Έρευνας Κόστους Εργασίας και της Έρευνας Διάρθρωσης και Κατανομής των Αμοιβών. Συγκρίσεις σχετικά με τον αριθμό των μισθωτών και τις ώρες γίνονται με τα στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού. Επίσης γίνονται συγκρίσεις με τις παραπάνω έρευνες, καθώς και με τις έρευνες Διάρθρωσης στις Επιχειρήσεις (SBS) από τη Eurostat.

18.1.1 Συνοχή μεταξύ μηνιαίων, τριμηνιαίων και ετήσιων στατιστικών

Γίνονται συγκρίσεις με τα στοιχεία της Έρευνας Κόστους Εργασίας και της Έρευνας Διάρθρωσης και Κατανομής των Αμοιβών, οι οποίες διενεργούνται κάθε τέσσερα (4) χρόνια. Συγκρίσεις σχετικά με τον αριθμό των μισθωτών και τις ώρες γίνονται με τα στοιχεία της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού σε τριμηνιαία βάση.

18.1.2 Συνοχή με Εθνικούς Λογαριασμούς

Γίνονται συγκρίσεις με τους Εθνικούς Λογαριασμούς και από την ΕΛΣΤΑΤ και από τη Eurostat.

18.2 Εσωτερική συνοχή

Όλα τα στοιχεία ελέγχονται για εσωτερική συνοχή από τη Eurostat.

19. Κόστος και επιβάρυνση

[Περιεχόμενα](#)

Το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιείται για τη συλλογή των στοιχείων για τον υπολογισμό των Δεικτών Κόστους Εργασίας είναι ένα ενιαίο ερωτηματολόγιο από το οποίο συλλέγονται πληροφορίες και για την Έρευνα Κενών Θέσεων Εργασίας (JVS) και για τους Βραχυχρόνιους Δείκτες (STS). Έτσι ο φόρτος των επιχειρήσεων μειώνεται, αφού αρκετά ερωτήματα είναι κοινά.

Ο συνολικός χρόνος που απαιτείται για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου ποικίλει ανάλογα με το μέγεθος της επιχείρησης/υπηρεσίας και κυμαίνεται από 20' μέχρι 60' λεπτά της ώρας.

Γίνονται προσπάθειες να συλλέγονται στοιχεία από Διοικητικές Πηγές (Ασφαλιστικά ταμεία, ΕΦΚΑ), προκειμένου να μειωθεί ο φόρτος των ερευνώμενων.

20. Αναθεώρηση δεδομένων

[Περιεχόμενα](#)

20.1 Πολιτική αναθεώρησης

Τα στοιχεία δεν αναθεωρούνται μετά τη δημοσίευσή τους, επειδή είναι οριστικά και δεν βασίζονται σε εκτιμήσεις. Η μόνη αναθεώρηση που γίνεται (και αυτό, όχι σε μόνιμη βάση) είναι ο Δείκτης Μισθολογικού Κόστους, το οποίο ανακοινώνεται με Δελτίο Τύπου, όταν μερικές φορές γίνεται εκτίμηση σε μικρό ποσοστό των ερευνώμενων που δεν απάντησαν εμπρόθεσμα.

Κάθε τέσσερα (4) χρόνια όλοι οι δείκτες αναθεωρούνται ως προς το έτος βάσης, μετά την ολοκλήρωση της Έρευνας Κόστους Εργασίας (LCS). Το 2019 έγινε αναθεώρηση των δεικτών σε έτος βάσης το έτος 2016 (έτος αναφοράς της τελευταίας διενέργειας της Έρευνας Κόστους Εργασίας).

Πληροφορίες σχετικά με την πολιτική αναθεώρησης της ΕΛ.ΣΤΑΤ υπάρχουν στον ακόλουθο σύνδεσμο στην διαδικτυακή πύλη της ΕΛΣΤΑΤ:

<https://www.statistics.gr/el/policies>

20.2 Πρακτική αναθεώρησης

Σε περίπτωση αναθεώρησης γίνεται ενημέρωση μέσω του Δελτίου Τύπου. Το 2009, οι δείκτες των ετών 2000 έως 2008 αναθεωρήθηκαν με έτος βάσης το 2008 και καταρτίστηκαν σύμφωνα με τη Στατιστική Ταξινόμηση ΣΤΑΚΟΔ_2008 (Nace Rev.2).

Το 2015, οι δείκτες των ετών 2000 έως 2019 αναθεωρήθηκαν με έτος βάσης το 2016.

21. Στατιστική επεξεργασία

[Περιεχόμενα](#)

21.1 Τύπος των πρωτογενών δεδομένων

Για την κατάρτιση των Δεικτών Κόστους Εργασίας χρησιμοποιείται δείγμα επιχειρήσεων από το μητρώο της ΕΛΣΤΑΤ.

Συγκεκριμένα για κάθε διψήφιο Κλάδο Οικονομικής Δραστηριότητας επιλέγεται ένας αριθμός επιχειρήσεων για κάθε μία από τις παρακάτω τάξεις μεγέθους της επιχείρησης:

Τάξεις	Μέση ετήσια απασχόληση
2	5-9,9 άτομα
3	10-19,9 άτομα
4	20-49,9 άτομα
5	50-99,9 άτομα

6	100-249,9 άτομα
7	250-499,9 άτομα
8	500-999,9 άτομα
9	1.000+ άτομα

Έτσι καλύπτονται όλα τα στρώματα που προκύπτουν από τη διασταύρωση του διψήφιου Κλάδου Οικονομικής Δραστηριότητας και της τάξης μεγέθους απασχόλησης των επιχειρήσεων/υπηρεσιών.

Από το έτος 2005 που ξεκίνησε να διενεργείται η έρευνα και μέχρι το έτος 2008 η έρευνα γινόταν σε δείγμα 1.533 επιχειρήσεων και είχε σχεδιαστεί σύμφωνα με την ταξινόμηση των Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας ΣΤΑΚΟΔ_2003 (Nace Rev.1.1).

Κατά το έτος 2009 έγινε επανασχεδιασμός του δείγματος προκειμένου να εφαρμοστεί η αναθεωρημένη ταξινόμηση των Κλάδων Οικονομικής Δραστηριότητας ΣΤΑΚΟΔ_2008 (Nace Rev.2) και η έρευνα γινόταν σε δείγμα 2.139 επιχειρήσεων μέχρι το Β΄ τρίμηνο του έτους 2013. Από το Γ΄ τρίμηνο τους έτους 2013 και μέχρι το Δ΄ τρίμηνο του έτους 2015 η έρευνα επανασχεδιάστηκε και γινόταν σε δείγμα 3.642 επιχειρήσεων/υπηρεσιών. Το 2016, η έρευνα γινόταν σε δείγμα 4.308 επιχειρήσεων/υπηρεσιών. Από το 2018, ένα νέο εμπλουτισμένο δείγμα που ανέρχεται σε 5.282 επιχειρήσεις/υπηρεσίες χρησιμοποιείται. Το μέγεθος του δείγματος καθορίστηκε έτσι ώστε, το σχετικό σφάλμα δειγματοληψίας της μέσης ετήσιας απασχόλησης ανά διψήφιο κλάδο οικονομικής δραστηριότητας να μην υπερβαίνει το 2,0%.

21.2 Συχνότητα συλλογής των δεδομένων

Η συλλογή των δεδομένων γίνεται σε τριμηνιαία βάση.

21.3 Μέθοδοι συλλογής των δεδομένων

Για τη συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιείται ειδικά διαμορφωμένο ερωτηματολόγιο. Τα ερωτηματολόγια δίνονται σε Ιδιώτες Συνεργάτες, οι οποίοι αφού εκπαιδευτούν, πηγαίνουν σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις ή υπηρεσίες και είτε συμπληρώνουν το ερωτηματολόγιο με τη βοήθεια του προσωπικού της επιχείρησης ή της υπηρεσίας είτε αφήνουν το ερωτηματολόγιο για να το συμπληρώσει ο λογιστής και αφού το παραλάβουν το επιστρέφουν στην ΕΛ.ΣΤΑΤ.

Σε περιπτώσεις που η επιχείρηση ή υπηρεσία δε θέλει να συνεργαστεί με Ιδιώτη Συνεργάτη ή αρνείται ή καθυστερεί ή υπάρχουν ιδιαιτερότητες στη συμπλήρωση, τότε την επιχείρηση επισκέπτεται υπάλληλος του Τμήματος Στατιστικών Εργασίας, προκειμένου να συλλέξει τις πληροφορίες.

Σε ορισμένες περιπτώσεις (πίεση χρόνου) τα ερωτηματολόγια στέλνονται και παραλαμβάνονται με τους εξής τρόπους:

- μέσω fax ή
- μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail).

Παρόμοια τακτική ακολουθείται και στις ΠΥΣ των Νομών. Επιπρόσθετα τα κενά ερωτηματολόγια στέλνονται από την Κεντρική Υπηρεσία ταχυδρομικώς στις ΠΥΣ και τα συμπληρωμένα επιστρέφουν πάλι μέσω ταχυδρομείου. Στην περίπτωση της πίεσης χρόνου τα ερωτηματολόγια από τις ΠΥΣ μπορεί να σταλούν είτε:

- μέσω fax είτε
- μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail).

Η μη ανταπόκριση αντιμετωπίζεται με τηλεφωνική επικοινωνία, αποστολή υπενθύμισης μέσω fax ή e-mail και προσωπικές επισκέψεις στις επιχειρήσεις.

21.4 Επικύρωση δεδομένων

Τα δεδομένα επικυρώνονται μέσω λογικών ελέγχων. Η επεξεργασία των δεδομένων περιλαμβάνει τη μελέτη τους προκειμένου να εντοπιστούν και τελικά να διορθωθούν πιθανά λάθη. Γίνονται συγκρίσεις σε κάθε επιχείρηση, κυρίως με τα στοιχεία του προηγούμενου τριμήνου αλλά και με αυτά του αντίστοιχου τριμήνου του προηγούμενου έτους. Στη συνέχεια, ελέγχονται οι Δείκτες ανά στρώμα απασχόλησης και ανά διψήφιο Κλάδο Οικονομικής Δραστηριότητας. Στην περίπτωση μεγάλης απόκλισης γίνεται διερεύνηση όλων των επιχειρήσεων που ανήκουν στο συγκεκριμένο στρώμα, προκειμένου να εντοπιστούν οι επιχειρήσεις που δημιουργούν το πρόβλημα. Αφού εντοπιστούν τα λάθη, γίνεται περαιτέρω διερεύνηση σε συνεργασία με την επιχείρηση, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι πράγματι πρόκειται για λάθος ή αν πρόκειται για κάποια ασυνήθιστη τιμή.

21.5 Κατάρτιση δεδομένων

Οι Δείκτες Κόστους Εργασίας παράγονται ανά τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας και ανά Ομάδες τομέων. Για τον υπολογισμό των τριμηνιαίων Δεικτών Κόστους Εργασίας μιας ομάδας τομέων, οι Δείκτες των μεμονωμένων τομέων σταθμίζονται, με βάση τη συμμετοχή του κόστους εργασίας των εργαζομένων κάθε τομέα προς το συνολικό κόστος εργασίας των εργαζομένων στην ομάδα τομέων. Η ίδια μέθοδος εφαρμόζεται και για τους τέσσερις δείκτες.

21.5.1 Ποσοστό τιμών μεταβλητών που υποκαθίστανται (τεκμαρτών τιμών)

Δεδομένου ότι για την παραγωγή των δεικτών απαιτούνται στοιχεία διαδοχικών τριμήνων των επιχειρήσεων, εφαρμόζονται μέθοδοι εκτίμησης για τις επιχειρήσεις που δεν απάντησαν. Το ποσοστό των επιχειρήσεων αυτών για το 2019 ήταν περίπου 12.4%.

21.6 Προσαρμογές

Σε όλους τους Δείκτες Κόστους Εργασίας γίνεται προσαρμογή με βάση τις εργάσιμες μέρες (WDA), τόσο ανά μονοψήφιο τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας όσο και ανά Ομάδες τομέων.

21.6.1 Εποχική διόρθωση

Σε όλους τους Δείκτες Κόστους Εργασίας γίνεται εποχική διόρθωση (SA), τόσο ανά μονοψήφιο τομέα Οικονομικής Δραστηριότητας όσο και ανά Ομάδες τομέων.

22. Σχόλια

[Περιεχόμενα](#)